

Timrå kommun
Kommunstyrelsen
Barn- och utbildningsnämnden
Kultur- och tekniknämnden
Miljö- och byggnadsnämnden
Socialnämnden

För kännedom: Kommunfullmäktiges
presidium

2024-11-19

Revisionsrapport ”Uppföljning av granskning av beredskap vid avbrott från 2022”

KPMG har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en uppföljning av granskning av beredskap vid avbrott från år 2022.

Revisionen önskar att kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden, kultur- och tekniknämnden, miljö- och byggnadsnämnden och socialnämnden lämnar synpunkter på de slutsatser som finns redovisade i rapporten senast den 21 februari 2025. Av svaret bör det framgå vilka eventuella åtgärder som ska vidtas och när de beräknas vara genomförda.

Svaret skickas till Lena Medin, KPMG (mailadress lana.medin@kpmg.se) för vidarebefordran till revisorerna.

För Timrå kommuns revisorer

Keijo Ojala
Ordförande

Inger Nyhman
Vice ordförande

Uppföljning av granskning av beredskap vid avbrott från 2022

Rapport

Timrå kommun

KPMG AB

2024-11-18

Antal sidor 21

Timrå kommun

Uppföljning av granskning av beredskap vid avbrott från 2022

2024-11-18

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Bakgrund	4
2.1	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	4
2.2	Revisionskriterier	4
2.3	Metod	5
3	Granskning av beredskap vid avbrott (2022 års rapport)	6
3.1	laktagelser	6
3.2	Kommunens yttranden	6
4	Resultat av granskningen	10
4.1	Rekommendation 1: Säkerställa den generella kunskapen om kommunens krisberedskapsarbete i organisationen	10
4.2	Rekommendation 2: Utveckla och säkerställa hanteringen och systematisering vid olika former av avbrott	12
4.3	Rekommendation 3: Säkerställa att styrelsen och nämndernas funktion i krisledningsorganisationen framgår	15
4.4	Rekommendation 4: Säkerställa att övriga funktioner i krisledningsorganisationer tydligt framgår	17
4.5	Rekommendation 5: Säkerställa att risk- och sårbarhetsanalyser inom el/fjärrvärme och IT-kommunikation revideras inom snart tid	18
4.6	Rekommendation 6: Säkerställa att fler risker beaktas i risk- och sårbarhetsanalyserna	20
5	Samlad bedömning och rekommendationer	21

1 Sammanfattning

Vi har av Timrå kommuns revisorer fått i uppdrag att följa upp en revisionsgranskning från år 2022 avseende granskning av beredskap vid avbrott.

Syftet med uppföljningen har varit att studera och bedöma de åtgärder som vidtagits med anledning av revisionens rekommendationer i granskningsrapport avseende granskning av beredskap vid avbrott.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att de åtgärder som vidtagits av Timrå kommun med anledning av revisionens rekommendationer endast delvis är tillräckliga.

Kommunen har sedan den ursprungliga granskningens genomförande bedrivit ett aktivt arbete med sin övergripande krisberedskap. Däremot ser vi att kommunen fortsatt har flera utvecklingsområden, särskilt vad gäller hantering av olika former av avbrott, tydliga rollbeskrivningar för kommunens nämnder inom ramen för kommunens krisledningsorganisation samt kommunens risk- och sårbarhetsanalysarbete.

I det följande redovisas våra samlade bedömningar av respektive revisionsfråga.

Revisionsfråga	Bedömning
Säkerställa att den generella kunskapen om kommunens krisberedskapsarbete i organisationen.	I allt väsentligt
Utveckla och säkerställa hanteringen och systematisering vid olika former av avbrott	Nej
Säkerställa att styrelsen och nämndernas funktion i krisledningsorganisationen framgår	Delvis
Säkerställa att övriga funktioner i krisledningsorganisationen framgår	I allt väsentligt
Säkerställa att risk- och sårbarhetsanalysen inom el/fjärrvärme och IT-kommunikation revideras inom en snar tid	Delvis
Säkerställa att fler risker beaktas i risk- och sårbarhetsanalyserna	Nej

För närmare beskrivning av bakgrunden till våra bedömningar hänvisar vi till respektive avsnitt i revisionsrapporten.

Timrå kommun

Uppföljning av granskning av beredskap vid avbrott från 2022

2024-11-18

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi fortsatt kommunstyrelsen och samtliga berörda nämnder att:

- Utveckla och säkerställa hanteringen och systematisering vid olika former av avbrott.
- Säkerställa att nämndernas funktion i krisledningsorganisationen framgår.

Vidare rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Säkerställa att risk- och sårbarhetsanalyser inom el/fjärrvärme och IT-kommunikation revideras inom snart tid.
- Säkerställa att fler risker beaktas i risk- och sårbarhetsanalyserna.

2 Bakgrund

Vi har av Timrå kommuns revisorer fått i uppdrag att följa upp en revisionsgranskning från år 2022 avseende granskning av beredskap vid avbrott.

De granskningsinsatser som genomförs ska leda till att verksamheterna utvecklas.

Revisorerna ser en risk för att kommunstyrelsen inte har tillräckliga åtgärder. Därför bedömer revisorerna att det är av vikt att följa upp vilka åtgärder som vidtagits till följd av den tidigare genomförda granskningen.

2.1 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Syftet med uppföljningen har varit att studera och bedöma de åtgärder som vidtagits med anledning av revisionens rekommendationer i granskningsrapport avseende granskning av beredskap vid avbrott.

Följande rekommendationer lämnades i samband med granskningen till kommunstyrelsen och övriga nämnder:

- Säkerställa den generella kunskapen om kommunens krisberedskapsarbete i organisationen.
- Utveckla och säkerställa hanteringen och systematisering vid olika former av avbrott.
- Säkerställa att styrelsen och nämndernas funktion i krisledningsorganisationen framgår.
- Säkerställa att övriga funktioner i krisledningsorganisationer tydligt framgår.
- Säkerställer att risk- och sårbarhetsanalyser inom el/fjärrvärme och IT-kommunikation revideras inom snart tid.
- Säkerställa att fler risker beaktas i risk- och sårbarhetsanalyserna.

Granskningen har avsett kommunstyrelsen och övriga nämnder.

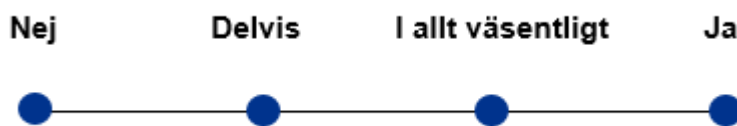
2.2 Revisionskriterier

I granskningen har revisionskriterierna utgjorts av:

- 6 kap § 6 kommunallagen, (2017:725)
- Tillämpbara interna regelverk och policies.
- Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap
- Gällande överenskommelse om kommunernas krisberedskap mellan Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap (MSB) och Sveriges kommuner och regioner

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier samt med hjälp av ett skriftligt frågeformulär där respektive förvaltning har uppgett hur arbetet med revisionens rekommendationer fortlöpt. De bedömningar som avlämnas i granskningen har utgått ifrån följande bedömningsnivåer.

Rapporten är faktakontrollerad av kommunens säkerhetschef.

3 Granskning av beredskap vid avbrott (2022 års rapport)

3.1 Iakttagelser

Syftet med granskningen var att bedöma om kommunen har ändamålsenliga rutiner för att kunna upprätthålla väsentliga verksamheter vid större störningar på elnät, IT-system, kommunikation etc.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte var att Timrås kommun i vissa delar behövde utveckla den generella kompetensen om krisberedskapsarbetet samt utarbeta vissa rutiner för att kunna upprätthålla väsentliga verksamheter vid större störningar på elnät, IT-system, kommunikation etc. Det var enligt vår bedömning av största vikt att revidering sker av risk – och sårbarhetsanalys (RSA) inom el/fjärrvärme och telekommunikation inom snart tid.

I samband med granskningen överlämnades sex rekommendationer till kommunstyrelsen och övriga nämnder. Rekommendationerna löd som följer:

1. Säkerställa att den generella kunskapen om kommunens krisberedskapsarbete i organisationen.
2. Utveckla och säkerställa hanteringen och systematisering vid olika former av avbrott
3. Säkerställa att styrelsen och nämndernas funktion i krisledningsorganisationen framgår
4. Säkerställa att övriga funktioner i krisledningsorganisationen framgår
5. Säkerställa att risk- och sårbarhetsanalysen inom el/fjärrvärme och IT-kommunikation revideras inom en snar tid
6. Säkerställa att fler risker beaktas i risk- och sårbarhetsanalyserna

Kommunens yttranden, deras sedan dess vidtagna åtgärder samt våra bedömningar redovisas i följande avsnitt.

3.2 Kommunens yttranden

Kommunstyrelsen och kommunens nämnder har i stora delar lämnat likalydande yttranden. Därutöver har barn- och utbildningsnämnden, kultur- och teknikkommittén, miljö- och byggnadsnämnden och socialnämnden lämnat ytterligare svar som är i stort likalydande med varandra men som inte kommunstyrelsen inkluderat i sitt yttrande. I följande avsnitt redogörs först de delar av yttrandena som är likalydande och sedan de delar av yttrandena som nämnderna men inte kommunstyrelsen lämnat.

3.2.1 Likalydande delar av yttranden

Kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden, kultur- och tekniknämnden, miljö- och byggnadsnämnden och socialnämnden har i sina yttranden över granskningsrapporten¹ framhållit följande:

”Styrelsen/nämnden delar revisorernas bedömning att organisationen till vissa delar behöver utveckla såväl den generella kompetensen som vissa rutiner och arbetssätt inom krisberedskapsarbetet.

En utgångspunkt för allt krisberedskapsarbete är att ha god överblick på de risker som finns inom de olika verksamheterna och vilka konsekvenser de kan leda till. Risk- och sårbarhetsanalysen (RSA) som kommunerna arbetat med är verktyget för att skapa den överblicken.

Med den kunskapen uppdaterad kan sedan det systematiska krisberedskapsarbetet med att etablera krisledningsförmåga, kontinuitetsplanering, utbildnings- och övningsverksamhet genomföras på ett väl avvägt och samordnat sätt.

Kommunen har en systematik i RSA-arbetet som vi följt under en längre tid.

Under de senaste åren har hela landet varit fokuserat på att hantera ett mycket utdraget krishanteringsarbete till följd av Covid-19pandemin och kriget i Ukraina. Vi har hanterat krisen och lärt oss många saker om vår förmåga, vad som fungerar och vad vi behöver utveckla. Ett nytt säkerhetspolitiskt läge i vår omvärld som stegvis förändrats under ett antal år är nu i en mycket snabb omställning.

Under den akuta krishanteringsfasen har den gjorda planeringen tyvärr behövt vänta till förmån för det akuta krishanteringsarbetet.

Nu är tiden inne för att återta det systematiska utvecklingsarbetet.

RSA kommer att revideras och fastställas under 2023. De typfall som hör till analysen kommer också att revideras, och vid behov kompletteras med delar som saknas. De två områden som rapporten lyfter fram särskilt; el- och fjärrvärme samt telekommunikation kommer att prioriteras i jämförelse med andra risker som RSA visar finns. Granskningens rekommendationer 5 och 6 hanteras i det arbetet.

Även andra politiska styrdokument, som till exempel Program för skydd och säkerhet, som berör krishanteringsarbetet revideras i samband med en ny mandatperiod. Rapportens rekommendationer kommer att finnas med i det arbetet.

¹ Kommunstyrelsen 2022-10-11 § 264, barn- och utbildningsnämnden 2022-10-19 § 93, kultur- och tekniknämnden 2022-10-19 § 105, Miljö- och byggnadsnämnden 2022-10-17 § 159 och socialnämnden 2022-10-18

Tillsammans med de två andra ägarkommunerna har Timrå kommun avtal med Medelpads Räddningstjänstförbund rörande frågor om krisberedskap och civilt försvar. De avtalade tjänsterna beskrivs i en gemensam flerårig verksamhetsplan där alla delar av krishanteringsarbetet ingår i planering och genomförande. Frågor om fördjupade analyser av olika risker, utveckling av metoder och arbetssätt, krishanteringsförmåga omfattande metodstöd - utbildning och övning, kontinuitetsplanering, åtgärder för att återetablera civilt försvar och kommunens krigsorganisation med mera ingår alla i verksamhetsplanen. I delarna där Länsstyrelsen har ett samordningsansvar samordnas den statliga planeringen med kommunens via vår egen skydds- och säkerhetsfunktion.”

3.2.2 De delar av yttrandena som nämnderna men inte kommunstyrelsen lämnat

Barn- och utbildningsnämnden, kultur- och teknikenämnden, miljö- och byggnadsnämnden och socialnämnden har i sina yttranden över granskningsrapporten framhållit följande:

”Kommunen har under 2021 etablerat ett internt förvaltningsgemensamt nätverk för skydds- och säkerhet där även frågor om krishantering och återtagandearbetet av civilt försvar berörs. Räddningstjänstförbundets medarbetare är sakkunniga till nätverket. Vår bedömning är att strukturen kommer vara ett värdefullt hjälpmedel i vårt fortsatta utvecklingsarbete med skydds- och säkerhetsfrågorna. Det kommer bidra till både ökad samordning, lärande och systemförståelse för hela vår organisation och olika externa samverkansparter som finns i olika delar av kommunens organisation.

- Säkerställa att styrelsen och nämndernas funktion i krisledningsorganisationen framgår
- Säkerställa att övriga funktioner i krisledningsorganisationen framgår

Det är av vikt att skilja på nämndernas roll och uppdrag under ordinarie driftsförhållanden och i det läge då Krisledningsnämnden har aktiverats. Ett förtydligande om det kan med fördel arbetas in i relevanta styrdokument inför kommande mandatperiod. Det är fortsatt viktigt att inte beskriva samma saker på flera ställen och att tydligt följa grunduppdelningen mellan politik och tjänstepersoner så att inte de grundläggande principerna (likhet, närhet och ansvar) för krisledning frångås. Ett exempel är de uppdrag nämnderna har från Kommunfullmäktige via sina reglementen under normala driftsförhållanden och de regler som gäller då Krisledningsnämnden träder i funktion vid en allvarligare kris. Det är olika saker och ska hanteras så.

Barn- och utbildnings/kultur- och teknik/miljö- och bygg/socialförvaltningen kommer under 2023 att utarbeta och färdigställa en krisledningsplan på förvaltningsnivå som preciserar nämndens ansvar, funktion och roll samt även tjänstepersoners ansvar, funktion och roller inom barn- och utbildningsförvaltningens krisledningsorganisation.

- Utveckla och säkerställa hanteringen och systematisering vid olika former av avbrott
- Säkerställa att fler risker beaktas i risk- och sårbarhetsanalyserna

En krisledningsplan på förvaltningsnivå ska utarbetas utifrån risk- och sårbarhetsanalyser. I den planen kommer ett uppdrag att förmedlas till enhetschefer att (med stöd) ta fram egna planer utarbetade från risk- och sårbarhetsanalyser på enhetsnivå samt övergripande nivå. Utöver riskerna med brist på el/fjärrvärme, vatten och IT-kommunikation samt pandemier kan vi redan idag se att vi behöver förbättra krishantering och det förebyggande arbetet gällande hot och våld samt förberedelse för den allvarliga kris som skulle uppstå vid en situation med pågående dödligt våld. Alla planer, den på förvaltningsnivå samt de på enhetsnivå ska innehålla övningsplan som sträcker sig över tid.

Planen på förvaltningsnivå ska påbörjas och färdigställas under 2023. Arbetet med enheternas planer kommer att påbörjas under 2023 men troligen inte vara helt färdigställda inom alla verksamheter innan utgången av 2024.”

4 Resultat av granskningen

KPMG har med hjälp av ett skriftligt frågeformulär efterfrågat svar från respektive förvaltning avseende hur arbetet med revisionens rekommendationer har fortlöpt. Vi har även bitt förvaltningen styrka sina svar med skriftligt underlag. Respektive förvaltning har avlämnat separata svar. Svaren är däremot till stora delar likalydande. Om det finns delar som skiljer sig mellan förvaltningarna har vi delat upp svaret i ett avsnitt med likalydande och därefter avsnitt med de delar av svaren som skiljer sig åt mellan förvaltningarna.

4.1 Rekommendation 1: Säkerställa den generella kunskapen om kommunens krisberedskapsarbete i organisationen

Kommunstyrelseförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen, kultur- och teknikförvaltningen, miljö- och byggnadsförvaltningen och socialförvaltningen har i sina svar framhållit följande:

”En utgångspunkt för allt krisberedskapsarbete är att ha god överblick på de risker som finns inom de olika verksamheterna och vilka konsekvenser de kan leda till. Kommunen har gjort en risk- och sårbarhetsanalys² (RSA) och därmed skapat oss en överblick kring riskerna i vår kommun. Kommunens RSA fastställdes 2023-10-10 av kommunstyrelsen och reviderades 2024-01-01. RSA:n är giltig fram till 2027-12-31. Alla delar av kommunens verksamhet har involverats i arbetet med risk- och sårbarhetsanalysen.

Timrå kommun har en riskbild som gör det viktigt att bland annat i risk- och sårbarhetsanalyser öka insikten om vilka händelser som kan inträffa samt diskutera om det finns åtgärder som i ett förebyggande skede kan minska risken att en viss händelse sker eller förbättra hanteringen av en eventuell händelse. Timrå kommuns RSA syftar också till att öka medvetenheten och kunskapen om de lokala hot och risker som finns. Öka medvetandet om konsekvenser och krishanteringsförmåga utifrån olika scenarier, samt att fungera som en byggsten i det förebyggande arbetet på övergripande kommunal nivå.

² Fastställd av kommunstyrelsen 2023-10-10 § 237, Dnr KS/2023:441

2024-11-18

Tillsammans med de två andra ägarkommunerna har Timrå kommun haft ett avtal med Medelpads Räddningstjänstförbund rörande frågor om krisberedskap och civilt försvar. Avtalet är avslutat men kommunens arbete kring krisberedskap fortgår och följer planeringen i den upparbetade verksamhetsplanen³ där alla delar av krishanteringsarbetet ingår i planering och genomförande. Frågor om fördjupade analyser av olika risker, utveckling av metoder och arbetssätt, krishanteringsförmåga omfattande metodstöd - utbildning och övning, kontinuitetsplanering, åtgärder för att återetablera civilt försvar och kommunens krigsorganisation med mera ingår alla i verksamhetsplanen.

Även andra politiska styrdokument, som till exempel Program för trygghet och säkerhet⁴, som berör krishanteringsarbetet har reviderats i samband med en ny mandatperiod.

Utöver detta har också en krisledningsplan⁵ fastställts 2023-11-15.

I arbetet har också kommunen anställt en ny säkerhetschef och skrivit avtal⁶ med Sundsvalls kommun om att köpa in tjänsten beredskapssamordnare.

För att stärka den generella kunskapen om kommunens krisberedskapsarbete i organisationen har man hållit i och deltagit i ett antal utbildningar och övningar (se nedan) samt upparbetat en utbildnings- och övningsplan⁷. Den avser åren 2023-2026. Utbildningar har hållits av den tidigare säkerhetsansvarige för tjänstemannaledningen, informationsfunktionen, förvaltningsledningarna, krisstöd och en av kommunens bolag. Krisstöd har också övats under året som var.”

Representanter från kommunen har enligt uppgift deltagit vid följande övningar och utbildningar:

- Länsstyrelsen - övning i nödvatten – 26-27/4-2022,
- Regional samverkanskurs. inriktad mot ledning och krisberedskap – 6-7/12-22,
- Regional övning 2023 (RÖ23) – 4/5-23,
- Utbildning av kommunstyrelsen samt delar av kommunledningskontoret i uppgifter från LEH – 29/8-23,
- Cybersäkerhetsövning – 8/11-23 där man figurerade ett angrepp (ransomware) samt
- Totalförsvars dagar - v.42.

³ Verksamhetsplanen omfattas av sekretess enligt 18 kap. 13 § OSL. KPMG har ej tagit del av verksamhetsplanen.

⁴ Fastställt av kommunfullmäktige 2023-10-30 § 191, Dnr: KS/2023:443

⁵ Fastställd av kommunchef 2023-11-15

⁶ Samverkansavtal mellan Sundsvalls och Timrås kommuner, daterat 2024-01-23

⁷ Fastställd av kommunchef, saknas fastställandedatum

4.1.1 Bedömning

Vi gör bedömningen att kommunen i allt väsentligt har efterlevt rekommendationen att säkerställa den generella kunskapen om kommunens krisberedskapsarbete i organisationen.

Utöver att fastställa ett antal styrdokument, både sådana styrdokument som en kommun enligt lag är ålagd att ha samt ytterligare styrdokument, har kommunen genomfört samt deltagit i ett antal utbildningar och övningar samt upprättat en utbildnings- och övningsplan för innevarande mandatperiod.

4.2 Rekommendation 2: Utveckla och säkerställa hanteringen och systematisering vid olika former av avbrott

4.2.1 Likalydande svar

Kommunstyrelseförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen, kultur- och teknikförvaltningen, miljö- och byggnadsförvaltningen och socialförvaltningen har i sina svar framhållit följande:

”För att utveckla och säkerställa arbetet vid olika former av avbrott så behövs det göras en risk- och sårbarhetsanalys⁸ samt en åtgärdsplan⁹. Redovisningen av risk- och sårbarhetsanalysen är i de delar som är relevanta förankrad och känd hos beslutsfattare och anställda inom kommunen.

Risk- och sårbarhetsanalysen används som underlag vid planering och beslut om åtgärder för att minska sårbarheten i verksamheten och eller stärka kommunens krishanteringsförmåga hos förvaltningar, kommunalägda bolag och kommunalförbund. Arbetet med kontinuitetsplaner i de olika förvaltningarna har startat och är en del av arbetet att utveckla och säkerställa hanteringen och systematiseringen vid olika former av avbrott.

Utöver detta har kommunen skapat program för trygghet och säkerhet¹⁰ samt krisledningsplan¹¹ som båda är ett verktyg för tjänstemännen och politiker att ha som vägledning för att skapa bästa möjliga förutsättningar för att klara olika former av avbrott på bästa sätt. Program för trygghet och säkerhet innehåller också ställda mål och prioriterade områden gällande bland annat krisberedskap och civilt försvar för perioden 2024-2027. Av planen kan man också utläsa vem som är ansvarig för att ta fram dokument inom området och vem som fastställer/beslutar om dokument. Man kan också i planen läsa om roller och ansvar för RSA.

⁸ Fastställd av kommunstyrelsen 2023-10-10 § 237, Dnr KS/2023:441

⁹ Bilaga 12 till kommunens risk- och sårbarhetsanalys, Bilagan omfattas av sekretess enligt 18 kap. 13 § OSL. KPMG har ej tagit del av åtgärdsplanen.

¹⁰ Fastställt av kommunfullmäktige 2023-10-30 § 191, Dnr: KS/2023:443

¹¹ Fastställd av kommunchef 2023-11-15

En del av att utveckla hanteringen och systematiseringen av olika former av brott är att utbilda och öva. I verksamhetsplanen¹² kan man läsa om planerade åtgärder för Timrå kommun. För att stärka den generella kunskapen om kommunens krisberedskapsarbete i organisationen har man hållit i och deltagit i ett antal utbildningar¹³ samt upparbetat en utbildnings- och övningsplan¹⁴. Den avser åren 2023–2026.

Fram tills nu har omvärldsbevakning av krisberedskapshändelser skett via Medelpads Räddningsförbund. Dessvärre har de inte möjlighet att fortsätta med den tjänsten. Timrå Kommun har därför tecknat ett avtal¹⁵ om omvärldsbevakning med SOS Alarm. Den innebär att SOS Alarm söker Timrå Kommun enligt särskild kontaktlista när en specifik händelse har inträffat som i förväg har definierats i avtalet. Syftet är att tidigt identifiera och varna för extraordinära händelser. Krisledningsnämnden aktiveras vid behov och larmas av kommunchefen. Avtalet gäller 2023-11-01–2024-10-31.

Kommunen ingår också i flera samverkansgrupper i syfte att förbereda kommunen inför en extraordinär händelse. Om detta går att läsa i verksamhetsplanen¹⁶. Man ingår bl.a. i en samverkansgrupp där man har möten varje vecka och varpå man kan lyfta kommande och aktuella samverkansbehov.

Kommunen har också skrivit avtal¹⁷ med frivillig resursgrupp om att vara förstärkningsresurs, som kallas in vid situationer då ordinarie kommunala resurser inte räcker till.”

4.2.2 Barn- och utbildningsförvaltningens svar

Barn- och utbildningsförvaltningen har i sitt svar även framhållit följande:

”Barn- och utbildningsförvaltningen har reviderat nämndens krisledningsplan under hösten 2023. Den nya krisledningsplanen har dock inte beslutats ännu då förvaltningen har behov av stöd från säkerhetschef för att kvalitetssäkra dokumentet och då tidigare säkerhetschef slutat under hösten 2023 och dennes ersättare började sin anställning 15 april 2024 har förvaltningen avvaktat tills den nya säkerhetschefen är på plats.

Under hösten har verksamhetstutvecklare tillsammans med den biträdande rektor som haft ett extra fokus på säkerhetsfrågor arbetat med att ta fram kontinuitetsplaner för enheterna i förvaltningen.

¹² Verksamhetsplanen omfattas av sekretess enligt 18 kap. 13 § OSL. KPMG har ej tagit del av verksamhetsplanen.

¹³ Länsstyrelsen - övning i nödvatten – 26-27/4-2022, Regional samverkanskurs. inriktad mot ledning och krisberedskap – 6-7/12-22, Regional övning 2023 (RÖ23) – 4/5-23, Utbildning av kommunstyrelsen samt delar av kommunledningskontoret i uppgifter från LEH – 29/8-23, Cybersäkerhetsövning – 8/11-23 där man figurerade ett angrepp (ransomware) samt Totalförsvarsdagar - v.42

¹⁴ Fastställd av kommunchef, saknas fastställandedatum

¹⁵ Godkänt genom delegationsbeslut av kommunchef 2023-10-25, KS/2023:558

¹⁶ Verksamhetsplanen omfattas av sekretess enligt 18 kap. 13 § OSL. KPMG har ej tagit del av verksamhetsplanen.

¹⁷ Undertecknat av kommunchef 2023-12-19

På grund av besparingar i kommunen har tjänsten biträdande rektor med ansvarsområde säkerhetsfrågor tagits bort ur organisationen. Det tillsammans med att säkerhetschefen som varit ett stöd i arbetet slutat gjort att arbetet dragit ut på tiden.

För att inte bli beroende av stöd från centralt håll deltog i december Barn- och utbildningsförvaltningens verksamhetsutvecklare tillsammans med intendent i en processledarutbildning i att framarbete kontinuitetsplaner. Under samma period deltog ett antal enhetschefer en kortare utbildning kring kontinuitetsplaner för att öka kompetensen i förvaltningen.

Under våren 2024 pågår arbetet att arbeta fram en kontinuitetsplan för kostverksamheten då man klassat denna som en prioriterad verksamhet. Under hösten kommer förskola och skola påbörja sitt arbete med planer. Allt med stöd från verksamhetsutvecklare och intendent.

Under våren 2023 fick samtliga skolenheter samt förskolans rektorer utbildning inom PDV (pågående dödligt våld). Planering och genomförande av denna utbildning låg på biträdande rektor med särskilt ansvar för kris- och säkerhetsfrågor. Utbildningen genomfördes men eftersom vi inte har resurser till den tjänst som ansvarade för detta kommer en fortsättning inte att genomföras utan ansvaret ligger numera på varje rektor. Under ett år införde vi ett särskilt system (Cosafe) gällande möjlighet att larma varandra om en händelse skulle inträffa. Även detta har vi varit tvungna att avskaffa på grund av besparingskrav.

Kostchef och biträdande förvaltningschef deltog under 2023 i en nödvattenövning som Länsstyrelsen anordnade.”

4.2.3 KPMG:s iakttagelser

KPMG har även tagit del av respektive förvaltnings krisledningsplan samt den dokumentation som finns tillgänglig hänförligt till respektive förvaltnings kontinuitetsplanering.

Kommunstyrelseförvaltningen har varken en förvaltningsspecifik krisledningsplan eller har påbörjat något arbete avseende kontinuitetsplanering för sin verksamhet.

Barn- och utbildningsförvaltningen har ett utkast till krisledningsplan¹⁸ men den är inte ännu fastställd. Förvaltningen har även en dokumentation över kontinuitetsplanering samt personalförsörjning under Covid-19-pandemin. Förvaltningen har påbörjat men inte ännu slutfört sitt arbete med kontinuitetsplanering.

Kultur- och teknikförvaltningen har en krisledningsplan¹⁹ som fastställdes under hösten 2020. Förvaltningen har inte ännu påbörjat något arbete avseende kontinuitetsplanering.

¹⁸ Utkast till barn- och utbildningsförvaltningens krisledningsplan, ej daterad

¹⁹ Kultur- och teknikförvaltningens krisledningsplan, fastställd 2020-11-08

Miljö- och byggkontoret har en krisledningsplan²⁰ som reviderades senast under hösten 2022. Förvaltningen har inte ännu påbörjat något arbete avseende kontinuitetsplanering.

Socialförvaltningen har en krisledningsplan²¹ som fastställdes under våren 2023. Förvaltningen har påbörjat men inte ännu slutfört sitt arbete med kontinuitetsplanering.

4.2.4 Bedömning

Vi gör bedömningen att kommunen inte har efterlevt rekommendationen att utveckla och säkerställa hanteringen och systematisering vid olika former av avbrott.

Kommunen har på en övergripande nivå arbetat för att utveckla kommunens förmåga att systematiskt hantera olika former av avbrott, bland annat genom upprättande av övergripande styrdokumentation, genomförande av olika former av utbildningar och övningar, omvärldsbevakning samt deltagande i olika samverkansforum.

Vi ser även att majoriteten av förvaltningarna har krisledningsplaner men att dessa antingen inte ännu är fastställda eller inte är aktualiserade under innevarande mandatperiod.

Vidare ser vi även att det för samtliga av nämndernas verksamhetsområden saknas upprättade och aktuella kontinuitetsplaner även om arbetet inom vissa förvaltningar, såsom inom barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen, är påbörjat. Uppdaterade och kända kontinuitetsplaner är ett centralt verktyg för att säkerställa att kommunen har kapacitet att hantera olika former av avbrott.

4.3 Rekommendation 3: Säkerställa att styrelsen och nämndernas funktion i krisledningsorganisationen framgår

4.3.1 Likalydande svar

Kommunstyrelseförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen, kultur- och teknikförvaltningen, miljö- och byggnadsförvaltningen och socialförvaltningen har i sina svar framhållit följande:

”I program för trygghet och säkerhet²² finns ett avsnitt om kommunens styrning och roller och ansvar vid kris.

I krisledningsplanen för Timrå kommun 2023–2024²³ går det att läsa en mer detaljerad beskrivning kring kommunens styrning och roller och ansvar. I krisledningsplanen står bland annat om krisledningsorganisationen, krisledningsnämnd, kommunstyrelse, ISF²⁴, ISF-stöd, förvaltningar, bolag och förbund.

²⁰ Miljö- och byggkontorets krisledningsplan, fastställd 2022-08-19

²¹ Socialförvaltningens krisledningsplan, fastställd 2016-07-05, reviderad senast 2023-05-29

²² Fastställt av kommunfullmäktige 2023-10-30 § 191, Dnr: KS/2023:443

²³ Fastställd av kommunchef 2023-11-15

²⁴ Inriktnings- och samordningsfunktion

I Timrå kommun består kommunstyrelsen av samma personer och ersättare som i krisledningsnämnden. Av den anledningen anser kommunen att det inte behöver framgå ytterligare vad krisledningsnämnden gör när kommunstyrelsen styr och omvänt.

I dokumentet krisledningsnämndens ledamöter och ersättare står det om vilka personer som ingår i krisledningsnämnden. I dokumentet står vilka som är ordinarie, ersättare samt vem som är ordförande och vem som är vice ordförande²⁵.

I reglemente för krisledningsnämnd i Timrå kommun framgår gällande regler och ansvar för nämnden och det går också att läsa om vad som ankommer krisledningsnämnden och vilka arbetsformer nämnden har²⁶.

Delar av information kring kommunens krisorganisation går också att utläsa på Timrå kommuns hemsida²⁷."

4.3.2 Barn- och utbildningsförvaltningens svar

Barn- och utbildningsförvaltningen har i sitt svar även framhållit följande:

"Barn- och utbildningsförvaltningen har reviderat nämndens krisledningsplan under hösten 2023. Den nya krisledningsplanen har dock inte beslutats ännu då förvaltningen har behov av stöd från säkerhetschef för att kvalitetssäkra dokumentet och då tidigare säkerhetschef slutat under hösten 2023 och dennes ersättare började sin anställning 15 april 2024 har förvaltningen avvaktat tills den nya säkerhetschefen är på plats."

4.3.3 Socialförvaltningens svar

Socialförvaltningen har i sitt svar även framhållit följande:

"Socialtjänsten har uppdaterat sin krisledningsplan daterad 2023-05-29 och där framgår tydligt roller och ansvar för krishantering²⁸."

4.3.4 Bedömning

Vi gör bedömningen att kommunen delvis har efterlevt rekommendationen att säkerställa att styrelsen och nämndernas funktion i krisledningsorganisationen framgår.

Kommunstyrelsens och krisledningsnämndens funktioner i krisledningsorganisationen framgår av kommunens program för trygghet och säkerhet samt i den kommunövergripande krisledningsplanen. Däremot framgår det inte vilken funktion kommunens övriga nämnder fyller i krisledningsorganisationen.

²⁵ Kommunfullmäktige 2023-01-30 § 13, Val av ledamöter och ersättare i Krisledningsnämnden, KS/2023:7

²⁶ Fastställt av kommunfullmäktige 2021-01-25 § 13

²⁷ [Länk till Timrå kommuns hemsida där kommunens krisorganisation beskrivs](#)

²⁸ Socialförvaltningens krisledningsplan, fastställd 2016-07-05, reviderad senast 2023-05-29

4.4 Rekommendation 4: Säkerställa att övriga funktioner i krisledningsorganisationer tydligt framgår

4.4.1 Likalydande svar

Kommunstyrelseförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen, kultur- och teknikförvaltningen, miljö- och byggnadsförvaltningen och socialförvaltningen har i sina svar framhållit följande:

”Om övriga funktioners roller i krisledningsorganisationen kan man läsa om i program för trygghet och säkerhet²⁹ samt krisledningsplan för Timrå kommun³⁰. I krisledningsplanen står bland annat om krisledningsorganisationen, krisledningsnämnd, kommunstyrelse, ISF, ISF-stöd, förvaltningar, bolag och förbund.

I larmlistan kan man få reda på bl.a. vilka personer som har vilka funktioner i ISF, ISF-stöd och krisledningsnämnd³¹.

Inom ramen för varje nämnds ordinarie uppdrag ingår att säkerställa att förvaltningen har förmåga att upprätthålla sitt eller sina välfärdsuppdrag även vid olika former av samhällsstörningar. Den krislednings- och kontinuitetsplanering som görs tillsammans med återkommande utbildnings- och övningsverksamhet³² i förvaltningarna är grunden för att upprätthålla den förmågan.

Rapportering till respektive nämnd om det arbetet sköts av ansvarig förvaltningschef. Respektive förvaltning, bolag och förbund som bedriver samhällsviktig verksamhet deltar i arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser och ansvarar för deras egen krisberedskap utifrån ansvarsprincipen³³. Arbetet med förvaltningarnas egna krisledningsplaner³⁴ är i gång och i dessa finns/upparbetas det också information om deras funktioner i krisledningsorganisationen. Detta benämns också i ett avsnitt i krisledningsplanen³⁵.”

²⁹ Fastställt av kommunfullmäktige 2023-10-30 § 191, Dnr: KS/2023:443

³⁰ Fastställd av kommunchef 2023-11-15

³¹ Larmlista, senaste uppdatering 2024-04-24

³² Utbildnings- och övningsplan 2023–2026, Fastställd av kommunchef, saknas fastställandedatum

³³ RSA, Fastställd av kommunstyrelsen 2023-10-10 § 237, Dnr KS/2023:441

³⁴ Utkast till barn- och utbildningsförvaltningens krisledningsplan, ej daterad, Kultur- och teknikförvaltningens krisledningsplan, fastställd 2020-11-08, Miljö- och byggkontorets krisledningsplan, fastställd 2022-08-19 och Socialförvaltningens krisledningsplan, fastställd 2016-07-05, reviderad senast 2023-05-29

³⁵ Fastställd av kommunchef 2023-11-15

4.4.2 Barn- och utbildningsförvaltningens svar

Barn- och utbildningsförvaltningen har i sitt svar även framhållit följande:

”Barn- och utbildningsförvaltningen har reviderat nämndens krisledningsplan under hösten 2023. Den nya krisledningsplanen har dock inte beslutats ännu då förvaltningen har behov av stöd från säkerhetschef för att kvalitetssäkra dokumentet och då tidigare säkerhetschef slutat under hösten 2023 och dennes ersättare började sin anställning 15 april 2024 har förvaltningen avvaktat tills den nya säkerhetschefen är på plats.”

4.4.3 Socialförvaltningens svar

Socialförvaltningen har i sitt svar även framhållit följande:

”Socialtjänsten har uppdaterat sin krisledningsplan daterad 2023-05-29 och där framgår tydligt roller och ansvar för krishantering både internt och externt³⁶.

4.4.4 KPMG:s iakttagelser

Av dialog med förvaltningarnas representanter framgår det att ingen av kommunens förvaltningar har slutfört sitt arbete med kontinuitetsplanering.

4.4.5 Bedömning

Vi gör bedömningen att kommunen delvis har efterlevt rekommendationen att säkerställa att övriga funktioner i krisledningsorganisationer tydligt framgår.

Av kommunens program för trygghet och säkerhet samt kommunens övergripande krisledningsplan framgår dels en beskrivning av roller och ansvar för övriga funktioner utöver styrelse och nämnder, dels deras inbördes relationer. Däremot ser vi att inga av kommunens nämnder har nämnd/förvaltningsspecifika krisledningsplaner som är fastställda efter att kommunens övergripande krisledningsplan fastställdes senast.

4.5 Rekommendation 5: Säkerställa att risk- och sårbarhetsanalyser inom el/fjärrvärme och IT-kommunikation revideras inom snart tid

4.5.1 Likalydande svar

Kommunstyrelseförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen, kultur- och teknikförvaltningen, miljö- och byggnadsförvaltningen och socialförvaltningen har i sina svar framhållit följande:

”Står om denna risk- och sårbarhet i kommunens RSA³⁷ som uppdaterades och fastställdes 2023-10-10 och som reviderades 2024-01-01. Dokumentet är giltigt fram till 2027-12-31.

³⁶ Socialförvaltningens krisledningsplan, fastställd 2016-07-05, reviderad senast 2023-05-29

³⁷ Fastställd av kommunstyrelsen 2023-10-10 § 237, Dnr KS/2023:441

Risk och sårbarhetsanalys inom el/fjärrvärme har inte reviderats men är prioriterad och ska uppdateras/revideras. I verksamhetsplanen³⁸ står det att Timrå kommun har för avsikt att följa upp åtgärder enligt bilagan åtgärdsplan³⁹ som är en del av RSA.”

4.5.2 Socialförvaltningens svar

Socialförvaltningen har i sitt svar även framhållit följande:

”Socialtjänsten avvaktar tills det kommer en inbjudan till risk- och sårbarhetsanalys el/fjärrvärme.”

4.5.3 KPMG:s iakttagelser

Kommunen har i sin senaste kommungemensamma risk- och sårbarhetsanalys inkluderat både el- och fjärrvärmeförsörjning samt störning i elektroniska kommunikationer. Analysen av dessa riskområden är identiska med analysen från tidigare risk och sårbarhetsanalys för 2019–2023. Av socialförvaltningens svar framgår det även att de än så länge inte varit inkluderade i de delar av risk- och sårbarhetsanalysarbetet som rör el/fjärrvärme då de avvaktar till det kommer en inbjudan.

4.5.4 Bedömning

Vi gör bedömningen att kommunen delvis har efterlevt rekommendationen att säkerställa att risk- och sårbarhetsanalyser inom el/fjärrvärme och IT-kommunikation revideras inom snart tid.

Vår bedömning grundar sig på att kommunen visserligen har inkluderat både el- och fjärrvärmeförsörjning samt störning i elektroniska kommunikationer sin senaste kommungemensamma risk- och sårbarhetsanalys. Däremot noterar vi att analysen av dessa riskområden är identiska med analysen från tidigare risk och sårbarhetsanalys avseende 2019-2023 samt att socialförvaltningen inte inkluderats i risk- och sårbarhetsanalysarbetet rörande el/fjärrvärme.

³⁸ Verksamhetsplanen omfattas av sekretess enligt 18 kap. 13 § OSL. KPMG har ej tagit del av verksamhetsplanen.

³⁹ Bilaga 12 till kommunens risk- och sårbarhetsanalys, Bilagan omfattas av sekretess enligt 18 kap. 13 § OSL. KPMG har ej tagit del av åtgärdsplanen.

4.6 Rekommendation 6: Säkerställa att fler risker beaktas i risk- och sårbarhetsanalyserna

4.6.1 Likalydande svar

Kommunstyrelseförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen, kultur- och teknikförvaltningen, miljö- och byggnadsförvaltningen och socialförvaltningen har i sina svar framhållit följande:

”Timrå kommun har säkerställt flera risker i RSA:n⁴⁰ som fastställdes 2023-10-10 och som reviderades 2024-01-01. Dokumentet är giltigt fram till 2027-12-31. Risker som tas upp i RSA är dricksvattenförsörjning, utsläpp farliga ämnen, pågående dödligt våld, dammbrott, oljeolycka, stor brand, spridning av nukleära ämnen, elektroniska kommunikationer, elförsörjning/fjärrvärmeförsörjning, drivmedelsbrist och gråzonsproblematik.

Det har inte säkerställts några nya risker men arbetet med det är prioriterat. I verksamhetsplanen⁴¹ står det att Timrå kommun har för avsikt att följa upp åtgärder enligt bilagan åtgärdsplan⁴² som är en del av RSA samt att lägga till vid behov nya risker som exempelvis livsmedel.”

4.6.2 Socialförvaltningens svar

Socialförvaltningen har i sitt svar även framhållit följande:

”Utifrån att socialtjänsten deltar i RSA så fångas fler risker upp.”

4.6.3 Bedömning

Vi gör bedömningen att kommunen inte har efterlevt rekommendationen att säkerställa att fler risker beaktas i risk- och sårbarhetsanalyserna.

Kommunen konstaterar själva att några nya risker inte har beaktats i risk- och sårbarhetsanalysen. Vi ser det däremot som positivt att kommunen ämnar följa upp åtgärder enligt bilagan åtgärdsplan samt vid behov lägga till nya risker som exempelvis livsmedel, även om vi inte har kunnat ta del av en tidplan för när dessa åtgärder ska vara genomförda.

⁴⁰ Fastställd av kommunstyrelsen § 237, Dnr KS/2023:441

⁴¹ Verksamhetsplanen omfattas av sekretess enligt 18 kap. 13 § OSL. KPMG har ej tagit del av verksamhetsplanen.

⁴² Bilaga 12 till kommunens risk- och sårbarhetsanalys, Bilagan omfattas av sekretess enligt 18 kap. 13 § OSL. KPMG har ej tagit del av åtgärdsplanen.

5 Samlad bedömning och rekommendationer

Vi har av Timrå kommuns revisorer fått i uppdrag att följa upp en revisionsgranskning från år 2022 avseende granskning av beredskap vid avbrott.

Syftet med uppföljningen har varit att studera och bedöma de åtgärder som vidtagits med anledning av revisionens rekommendationer i granskningsrapport avseende granskning av beredskap vid avbrott.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att de åtgärder som vidtagits av Timrå kommun med anledning av revisionens rekommendationer endast delvis är tillräckliga.

Se inledning samt respektive rapportkapitel för en mer detaljerad beskrivning.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi fortsatt kommunstyrelsen och samtliga berörda nämnder att:

- Utveckla och säkerställa hanteringen och systematisering vid olika former av avbrott.
- Säkerställa att nämndernas funktion i krisledningsorganisationen framgår.

Vidare rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Säkerställa att risk- och sårbarhetsanalyser inom el/fjärrvärme och IT-kommunikation revideras inom snart tid.
- Säkerställa att fler risker beaktas i risk- och sårbarhetsanalyserna.

Datum som ovan
KPMG AB

Maria Wiksten
Verksamhetsrevisor

Alfred Tilly
Verksamhetsrevisor

Lena Medin
Certifierad yrkesrevisor